

Výběr české demografické literatury za 2. pololetí 2017 a 1. pololetí 2018

I. Knižní publikace, studie

1. Barvíková, J. – Höhne, S. – Palonciová, J. – Svobodová, K. *Průzkum veřejného mínění na vybudování tzv. mikrojeslí a umístování dětí mladších tří let do takového zařízení služeb péče o děti: Souhrnná zpráva*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2018, 164 s.
2. Dvořáková, V. – Smrčka, J. *Lesk a bída vzdělávání. Podtitul: vysoké školství jako zrcadlo české společnosti v časech volného trhu*. Praha: Universum, 2018, 208 s.
3. Höhne, S. – Nešporová, O. – Svobodová, K. *Socioekonomické dopady úmrtní na české domácnosti*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2017, 94 s.
4. Holub, M. – Šlapák, M. *Analýza české veřejné správy v "okolí" českého penzijního systému: rodinná politika, zdravotní péče, dlouhodobá péče, bydlení, nezaměstnanost a sociální podpora; jejich propojení s důchodovým systémem*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2017, 76 s.
5. Kuchařová, V. a kol.. *Zpráva o rodině*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2017, 245 s.
6. Kuchařová, V. – Barvíková, J. – Janurová, K. – Höhne, S. – Palonciová, J. – Svobodová, K. *Rodiny ve střední fázi rodinného cyklu*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2018, 144 s.
7. Šlapák, M. – Holub, M. – Průša, L. *Faktory ovlivňující rozhodnutí o odchodu do starobního důchodu*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2017, 80 s.
16. *Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem – 2007 až 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
17. *Demografická ročenka správních obvodů obcí s rozšířenou působností – 2007 až 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
18. *Kraje České republiky – 2016*. Praha: ČSÚ, 2018.
19. *Malý lexikon obcí České republiky – 2017*. Praha: ČSÚ, 2017.
20. *Narození a zemřelí do 1 roku 2016*. Praha: ÚZIS, 2017.
21. *Obce Královéhradecka – 2018*. Praha: ČSÚ, 2018.
22. *Obce Plzeňského kraje – 2016*. Praha: ČSÚ, 2018.
23. *Obyvatelstvo Plzeňského kraje – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
24. *Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2018*. Praha: ČSÚ, 2018.
25. *Pohyb obyvatelstva v obcích Jihočeského kraje – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
26. *Příjmy a životní podmínky domácností – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
27. *Senioři v mezinárodním srovnání – 2017*. Praha: ČSÚ, 2017.
28. *Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – rok 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
29. *Trh práce v ČR – časové řady – 1993–2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
30. *Úmrtnostní tabulky za ČR, regiony soudržnosti a kraje – 2016–2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
31. *Úmrtnostní tabulky za okresy a naděje dožití ve správních obvodech ORP – 2012–2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
32. *Věkové složení obyvatelstva – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
33. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihočeském kraji – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
34. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
35. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva Zlínského kraje, jeho okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
36. *Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
37. *Vývoj úmrtnosti v České republice – 2006–2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
38. *Vývoj obyvatelstva České republiky – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.

II. Soubory údajů a analýzy

8. *Asistovaná reprodukce v České republice 2015*. Praha: ÚZIS, NRAR, 2017.
9. *Cizinci v ČR – 2017*. Praha: ČSÚ, 2017.
10. *Česká republika od roku 1989 v číslech – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
11. *Demografická příručka – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
12. *Demografická ročenka České republiky – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
13. *Demografická ročenka krajů – 2007 až 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
14. *Demografická ročenka měst – 2007 až 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
15. *Demografická ročenka okresů – 2007 až 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.

39. *Vzdělávání dospělých v České republice – 2016*. Praha: ČSÚ, 2018.
40. *Vzdělávání zaměstnaných osob – 2015*. Praha: ČSÚ, 2018.
41. *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
42. *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Pardubického kraje – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
43. *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Plzeňského kraje – 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
44. *Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS – roční průměry – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
45. *Zaostřeno na ženy a muže – 2017*. Praha: ČSÚ, 2017.
46. *Zemřelí 2016*. Praha: ÚZIS, 2017.
47. *Zemřelí podle seznamu příčin smrti, pohlaví a věku v ČR, krajích a okresech – 2007 až 2016*. Praha: ČSÚ, 2017.
48. *Ženy a muži v datech – 2017*. Praha: ČSÚ, 2017.
49. *Život cizinců v ČR – 2017*. Praha: ČSÚ, 2017.
- III. Výběr statí**
50. Adámková, M. *Česká populace stárne, podpora rodin je proto pro stát i obce klíčová*. Veřejná správa (VS), 2017, č. 21, s. 6–7.
51. Adámková, M. *Rodinná politika začíná na úrovni obcí*. VS, 2017, č. 16, s. 8–9.
52. Bartůšková, L. *Možnosti podpory aktivního otcovství v ČR*. Auspicia (A), 2017, č. 2, s. 65–73.
53. Bílková, D. *Vývoj genderové mzdové nerovnosti v České republice za posledních 20 let*. Politická ekonomie (PE), 2017, č. 5, s. 623–646.
54. Čabla, A. – Malá, I. *Využití metod analýzy přežití pro modelování doby nezaměstnanosti v České republice*. PE, 2017, č. 4, s. 501–519.
55. Čmolíková Cozlová, K. *Sebevražda: Mužská záležitost. Rovné příležitosti v souvislostech* (RP), 2017, č. 4.
56. Dudová, R. – Vohlídalová, M. *Muži a ženy pečující o seniory v rodině*. Sociologický časopis / Czech Sociological Review (SČ), 2018, č. 2, s. 219–251.
57. Fiala, T. – Langhamrová, J. *Jak může zahraniční migrace ovlivnit vývoj počtu a věkové struktury obyvatelstva České republiky?* PE, 2017, č. 4, s. 476–500.
58. Fedor, A. R. – Toldi, A. *Labour market opportunities of women with young children after childbirth*. Kontakt (K), 2017, č. 3, s. 236–243.
59. Gabery, D. *Rodinná politika na Slovensku zameraná na podporu rodin s nezaopatrenými deťmi*. Fórum sociální politiky (FSP), 2017, č. 4, s. 2–10.
60. Halásková, R. – Halásková, M. *Dlouhodobá péče ve vybraných zemích OECD v kontextu demografických změn*. Scientific Papers of the University of Pardubice: Series D (SP), 2017, č. 41, s. 43–54.
61. Hašková, H. – Křížková, A. – Pospíšilová, K. *Intersekcionalní přístup ke zkoumání nezaměstnanosti*. SČ, 2018, č. 2, s. 171–197.
62. Morávková, H. – Kreidl, M. *Partnerské dráhy prvorodiček bez partnera ve společné domácnosti*. SČ, 2017, č. 4, s. 565–592.
63. Průša, L. *Mezinárodní komparace systémů sociálních služeb v evropských zemích – inspirace pro úpravy systému sociálních služeb v naší zemi*. FSP, 2018, č. 3, s. 9–14.
64. Ruda, A. – Pavlíková, K. *Časo-prostorová dynamika vybraných demografických ukazatelů brněnské metropolitní oblasti v letech 2001 a 2011 s využitím prostorové autokorelace*. SP, 2017, č. 41, s. 145–157.
65. Sekera, J. C. *Dopady HIV infekce na populační dynamiku subsaharské Afriky*. Geografické rozhledy (GR), 2018, 27(3), s. 30–33.
66. Slepíčková, L. – Fučík, P. *Využívání předškolního vzdělávání v České republice: Komu chybí místa ve školkách*. SČ, 2018, č. 1, s. 35–62.
67. Šlapák, M. – Holub, M. – Průša, L. *Determinanty odchodu do předčasného důchodu*. FSP, 2017, č. 6, s. 10–13.
68. Špačková, P. – Pospíšilová, L. – Netrdová, P. *Každodenní mobilita v Praze: jak muži a ženy dojíždějí do zaměstnání?* GR, 2017, 27(2), s. 4–7.
69. Valenta, O. – Drbohlav, D. *Míra (ne)využití vzdělanostního potenciálu zahraničních pracovníků v ČR*. FSP, 2018, č. 2, s. 2–10.
70. Vidovičová, L. *Vybrané rozdíly v kvalitě života seniorů ve městě a na venkově*. FSP, 2018, č. 3, s. 2–8.
- Excerpované časopisy:**
Acta Oeconomica Pragensia (AOP), Auspicia (A), Časopis lékařů českých (ČLČ), Fórum sociální politiky (FSP), Geografické rozhledy (GR), Geografie (SG), Kontakt (K),

Lidé města (LM), Naše společnost (NS), Politická ekonomie (PE), Rovné příležitosti v souvislostech (RP), Scientia et Societas (SetS), Scientific Papers of the University of Pardubice: Series D (SP), Sociologický časopis / Czech

Sociological Review (SČ), Urbanismus a územní rozvoj (UUR), Veřejná správa (VS).

MP

Pozvánka na konferenci

Katedra demografie Fakulty informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze si Vás dovoluje pozvat na mezinárodní vědeckou konferenci RELIK 2018

REPRODUKCE LISKÉHO KAPITÁLU (VZÁJEMNÉ VAZBY A SOUVISLOSTI)

Konference se bude konat **8. a 9. listopadu 2018** v prostorách Vysoké školy ekonomické v Praze.

RELIK 2018 je vědecká konference zabývající se tématem reprodukce lidského kapitálu z pohledu demografie, ekonomie sociální a hospodářské politiky a dalších příbuzných oblastí.

Konference je určena také mladým začínajícím vědcům.

Výstupem konference je recenzovaný sborník příspěvků z konference s ISBN, dostupný online na <http://relik.vse.cz/cz/>. Sborník bude zaslán k indexaci do Web of Science. Účastníci se mohou registrovat do 7. září 2018 přes registrační formulář, který je dostupný na stránkách konference relik.vse.cz/signup. Prosíme o zaregistrování na konferenci nejpozději do 7. září 2018. Abstrakty (max. rozsahu 10 řádků) nahrajte pomocí webových stránek konference nejpozději 11. září 2018.

Příspěvky nahrajte pomocí webových stránek konference do 28. září 2018. Při psaní abstraktu a příspěvku využijte, prosím, šablony. Instrukce pro autory a šablony pro psaní abstraktů a příspěvků jsou dostupné na stránkách konference <http://relik.vse.cz/cz/instructions>.

Oficiálními jazyky této konference budou čeština, slovenština a angličtina.

Na konferenci se neplatí vložné. Ubytování si zajišťuje každý účastník sám.

Všichni účastníci konference jsou zváni na uvítací večeři, která se bude konat 8. listopadu 2018 od 17:00 v prostorách Vysoké školy ekonomické v Praze.

Důležité termíny:

Registrace a zaslání abstraktu: **07. 09. 2018**, Schválení tématu na základě abstraktu a vyrozumění o přijetí: **11. 09. 2018**, Zaslání plné verze příspěvku: **28. 09. 2018**, Oznámení o výsledku recenzního řízení: **09. 10. 2018**, Konečná verze příspěvku: **19. 10. 2018**, Začátek konference (registrace): **08. 11. 2018**,

Adresa:

Katedra demografie, Fakulta informatiky a statistiky, Vysoká škola ekonomická v Praze, Nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3, Česká republika

Kontakt:

Vrabcová Jana - vrabcova.jana@post.cz, Zachariášová Dana - zachar@vse.cz

V případě, že nás budete kontaktovat e-mailem, zasílejte Vaše dotazy a požadavky na všechny výše uvedené emailové adresy.

Population et Sociétés

2018, č. 554–557

Duben, č. 554

AIDS a rozdíl v délce života mezi muži a ženami v Africe

Bruno Masquelier, Georges Reniers

Autoři z centra demografie na universitě v Lovani a Londýnské školy hygieny a tropické medicíny se zabývají paradoxem AIDS v africké populaci. Ženy v subsaharské Africe, které tvoří většinu populace infikované virem AIDS (59 %) žijí překvapivě déle než muži a navíc se tento rozdíl v naději dožití ještě prohlubuje. Pohled na rozšíření AIDS v Africe doplňují dvěma informačními rámečky a pěti grafy (mj. rozdíl mezi muži a ženami s HIV v jednotlivých státech Afriky a procentuální rozložení mužů a žen majících HIV ve vybraných zemích).

Květen, č. 555

Zdravotní přechod ve století politických otřesů: případ pobaltských zemí

Jacques Vallin, Domantas Jasilionis et France Meslé

Sledování vývoje naděje na dožití tří pobaltských zemí (Estonsko, Lotyšsko, Litva), které poznaly ve své převratné historii čtené války a řadu zásadních politických změn, je z tohoto hlediska poučné pro své geopolitické odkazy. Po historickém náhledu na toto období se autoři věnují vývoji střední délky života (30 let v polovině 18. století, více než 80 let v současnosti). Kusé údaje z 19. století ukazují, že spíše než nízkým hodnotám za ruskou říši (méně než 30 let) se hodnoty za pobaltské oblasti blíží údajům francouzským (kolem 40 let). Ve 20. a 30. letech 20. století došlo k rychlému progresivnímu vývoji (především v Lotyšsku, které mělo hodnoty shodné s Francií – kolem 56 let u mužů a 62 let u žen). Šok způsobený 2. světovou válkou a okupací Sovětským svazem a německými fašisty způsobil bezpochyby zhoršení naděje na dožití. Pod názvem oslnivý pokrok píší autoři o prodloužené délce života v letech 1950–1965, kdy v pobaltských zemích, které byly na špičce sovětských republik, byla naděje dožití

srovnatelná nebo vyšší než ve Francii. Následující krize sovětského zdravotnického systému vedla k tomu, že v roce 1994 byla tato naděje na dožití v Sovětském svazu oproti Francii výrazně nižší (o 11,1 roku v případě žen a u mužů dokonce o 16,5 roku). V pobaltských zemích byl tento rozdíl nižší, ale jednalo se v průměru o ztrátu cca 2 let u žen a více než 3,5 roku u mužů. Poslední vývoj – nezávislost a vstup do EU spojený s řadou reforem a přijatých opatření (např. proti alkoholismu) – ukazuje dnes u mužů nižší naději na dožití (o 7 let v Estonsku a 10 let v Lotyšsku a Litvě), v případě žen je rozdíl nižší (4 u Estonska a 6 roku v Lotyšsku a Litvě). Rozdíl mezi těmito státy a Ruskem je 14 let u mužů a 9 let u žen.

Červen, č. 556

1 dítě z 30 se ve Francii rodí za pomoci asistované reprodukce

Élise de La Rochebrochard

Asistovaná reprodukce slaví čtyřicet let a autorka, působící mimo Institut demografie v universitním prostředí, činí bilanci pro Francii. Seznamuje čtenáře s počtem dětí narozených každoročně v celé zemi díky metodám asistované reprodukce, popisuje použité metody, uvádí počty dětí z darovaných gamet a nakonec i odhaduje počet dětí narozených díky asistované reprodukci ve Francii od vzniku této metody. Ve Francii by mělo být v roce 2018 jedno dítě z 30 (3,4 %) narozeno s pomocí asistované reprodukce (metodou In Vitro Fertilizace – IVF, nebo umělou inseminací). Dominuje přitom metoda IVF, na kterou připadá 70 % asistované reprodukce. Autorka odhaduje, že mezi rokem 1981 a koncem roku 2014 se pomocí IVF narodilo ve Francii celkem 300 000 dětí. Pokud bude tento trend pokračovat, bude do konce roku 2019 dosaženo počtu 400 000 dětí. S ohledem na legislativní a organizační omezení Francouzi řeší asistovanou reprodukci v zahraničí – ve Španělsku, Řecku, České republice, Belgii a Dánsku. Jak je tradicí text doprovází i dva ilustrující grafy a celá řada vysvětlivek a odkazujících referencí včetně webových adres.

Červenec–srpen, č. 557

Být svobodným mužem na venkově v Číně

Isabelle Attané a skupina DefiChine

Jednou ze specifik čínského venkova oproti městskému osídlení je výrazná převaha svobodných mužů.

Vyjádřeno čísla připadá ve venkovském osídlení na 500 mužů ve věku 35 let 100 žen a při pokračujícím růstu je to ve věku 50 let již téměř 2 000 mužů na 100 žen. V městském typu osídlení se tento poměr pohybuje okolo 200 mužů na 100 žen, v nižším věku pod touto hranicí, ve vyšším mírně nad dvěma sty. Tento přebytek mužů spolu s vnitřní migrací a vzrůstající socializací žen díky manželství vedlo skupinu demografů (DefiChine) z různých zemí (včetně Číny), k šetření situace u mužů ve třech venkovských oblastech Číny. „Nedostatek“ žen vede ke konkurenci mezi muži, kteří chtějí vstoupit do manželství, a nese sebou

i sociální a ekonomické dimenze celibátu, které nelze přehlížet. Přestože postavení svobodných na venkově není v sociologii žádným neprozkoumaným problémem, v Číně se podle závěrů analýzy tato otázka stane jedním z hlavních společenských a následně i politických témat. Kvůli nerovnováze pohlaví při narození u generací narozených po roce 1980, se vzrůst tohoto fenoménu v budoucnu jeví reálným. Text doplňují tři dobře ilustrující grafy a tabulka seznamující s výsledky provedených šetření.

LP